

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ ім. Г. СКОВОРОДИ НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. ДРАГОМАНОВА
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ» ім. І. СІКОРСЬКОГО

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ XII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

м. Харків, 25 жовтня 2024 р.

**Харків
2024**

УДК 316.05

Л 93

Затверджено до друку Вченою радою Українського державного університету залізничного транспорту (протокол № 8 від 25.10.2024 р.)

Головні редактори:

Панченко С. В., доктор технічних наук, професор, академік Транспортної академії України, в. о. ректора Українського державного університету залізничного транспорту

Андрущенко В. П., доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова

Редакційна колегія:

Абашинік В. О., д-р філос. наук, професор

Вельш Вольфганг, габілітований доктор філософії, професор

Каграманян А. О., канд. техн. наук, доцент

Коростельов Є. М., канд. техн. наук, доцент

Лях В. В., д-р філос. наук, професор

Новіков Б. В., д-р філос. наук, професор

Панченко В. В., канд. техн. наук, доцент

Соломніков І. В., канд. екон. наук, доцент

Толстов І. В., канд. філос. наук, доцент

Людина, суспільство, комунікативні технології: матеріали XII Міжнар. наук.- практ. конф. 25 жовтня 2024 р. / відп. за випуск І. В. Толстов. — Харків: УкрДУЗТ, 2024. — 217 с.

УДК 316.05

*ЗРОДНІКОВА К. В., викладач,
КАНАРСЬКА К. О., здобувач вищої освіти,
Український державний університет залізничного транспорту,
м. Харків, Україна*

ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОПТИМІЗАЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ ДЕРЖАВОЮ ТА ГРОМАДЯНАМИ

У сучасну цифрову епоху електронне урядування дедалі частіше стає трансформаційним інструментом у сфері державного управління, тому що уряди по всьому світу впроваджують цифрові технології, які значно полегшують роботу, до того ж електронне урядування створює платформу для покращення взаємодії між державою та її громадянами, як «Дія» в Україні. Подібні зміни відображують великий попит на прозорість, ефективність і підзвітність в управлінні, що спричинено зростаючими темпами глобалізації та технологічного прогресу, а у випадку з країнами, де йде активна фаза війни, ще й пошуком безпеки та якісних рішень.

За визначенням Світового банку, електронне урядування передбачає застосування державними установами інформаційних технологій, що дають змогу створити умови для громадян, бізнесу та урядових організацій, за яких розширюється доступ до державних послуг, покращуються відносини між владою та бізнесом, а також підвищується доступ до інформації [1].

Визначившись із поняттями, можна твердо сказати, що електронне урядування передбачає використання інформаційно-комунікаційних технологій для надання державних послуг, залучення громадян до процесів ухвалення рішень і підвищення загальної ефективності роботи державних органів. Отже, ІКТ охоплює онлайн-платформи для послуг (наприклад платформи, що надають психологічну допомогу («Розкажи мені», PsyHelpUA, «Хаб стійкості» тощо)), електронні системи документообігу та цифрові канали комунікації, що спрощують адміністративні завдання та сприяють участі громадян і зручності.

Забезпечуючи громадянам доступ до актуальної інформації про роботу уряду в режимі реального часу, електронне урядування знижує можливості для корупції та підвищує довіру до державних установ, наприклад відкриті портали даних дають змогу громадянам відслідковувати державні витрати (як портал <https://public.nazk.gov.ua>, на якому можна знайти декларації та повідомлення про суттєві зміни в майновому стані публічних службовців, крім тих, які вилучені з відкритого доступу публічної частини на період дії воєнного стану в Україні [3]), контролювати громадські проекти і притягати посадовців до відповідальності. Разом із тим електронне урядування забезпечує більш зручний і ефективний

доступ до державних послуг, тобто громадянам більше не потрібно відвідувати державні установи для отримання необхідних документів або виконання адміністративних процедур, натомість вони можуть отримати послуги онлайн, що заощаджує час, зменшує затримки в бюрократичних процесах і мінімізує адміністративні витрати (оплата комунальних послуг за допомогою онлайн-банкінгу замість черг у фізичних касах банку, до того ж зазвичай за такого способу оплати не стягують комісію, що теж є неабияким плюсом), така доступність також робить уряд більш орієнтованим на потреби громадян і відкритим до взаємодії з ними.

Взявши до уваги онлайн-петиції, електронні консультації з різними фахівцями, цифрові платформи для голосування, очевидно, що громадяни мають змогу активно брати участь у процесах ухвалення рішень, що в рази підвищує ефективність державних процесів [2]. Такий інструмент оптимізації взаємодії між державою та громадянами сприяє створенню більш інклюзивної моделі управління, де громадськість безпосередньо впливає на політику, що має значення для їхнього життя.

Ще одним прикладом є автоматизація рутинних завдань, що дає змогу державним службовцям зосереджуватися на більш складних питаннях, підвищуючи в такий спосіб продуктивність, а зменшення обсягу паперової роботи і ручного введення даних також знижує ймовірність помилок, що дуже важливо. Завдяки здатності аналізувати великі масиви даних, зібраних через цифрові платформи, стає можливим точніше вирішувати проблеми та розробляти рішення, що відповідають потребам громадян. Наприклад, електронні системи управління документами не лише прискорюють обмін інформацією між агентствами, але й знижують витрати на канцелярію, зберігання та логістику.

Незважаючи на численні переваги, впровадження електронного урядування не позбавлене проблем, наприклад однією з головних загроз є кібербезпека. Збільшуючи цифрові можливості громадян і держслужбовців, уряд має приділяти особливу увагу захисту від кібератак і безпеці персональних даних громадян для підтримки довіри до системи. У країнах, де доступ до інтернету або цифрова грамотність обмежені, електронне урядування може бути недоступним для частини населення, як наслідок, це призводить до нерівності в доступі до державних послуг, що суперечить цілям інклюзивного управління [2].

Отже, електронне урядування являє собою набагато більше, ніж просто наявність урядових вебсайтів в інтернеті, це комплексний підхід до трансформації державного управління, який робить його більш доступним, ефективним і підзвітним для громадян. Для подальшого розвитку е-демократії в Україні необхідне постійне вдосконалення нормативно-правової бази. Сучасний розвиток е-урядування в Україні характеризується такими тенденціями, як

розширення доступу громадян до інформації про діяльність органів влади, можливість отримання адміністративних послуг онлайн, а також активна участь громадян у державних процесах. Важливим є забезпечення безперервного та оперативного обміну інформацією між державними установами для ефективного функціонування системи.

Список використаних джерел

1. UN (2016). UN global e-government survey 2016: E-government in support of sustainable development. *E-government survey*. Vol. 321. P. 242. URL: <http://workspace/unpan.org/sites/Internet/Documents/UNPAN96407.pdf> (accessed 20 December 2019).
2. Бучковська О. Ю., Веремчук О. В. Електронне урядування як основа взаємодії держави та суспільства в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 3. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1600> (дата звернення: 06.11.2024).
3. Єдиний державний реєстр декларацій. URL: <https://public.nazk.gov.ua>.

КАУФХОЛЬД МАРТИН

*габілітований доктор філософії, професор,
завідувач кафедри середньовічної історії,
Аугсбургський університет
м. Аугсбург, ФРН*

ЄВРОПЕЙСЬКІ ЦІННОСТІ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

Які цінності можуть чи мають бути обов'язковими для людей у Європі ХХІ століття, на це не можна відповісти в історичному дослідженні. Орієнтири для життя індивіда та суспільства можуть бути досягнуті лише шляхом критичного обговорення викликів сьогодення. Традиція європейських цінностей, на початку якої стоять як головні герої класичних Афін, так і Мойсей, який отримав на горі Синай скрижалі з Десятьма Заповідями, щоб потім розчинитися в холодному світлі історичної критики, виникла завдяки свідомому збереженню пам'ятної, зразкової поведінки. Але пам'ять завжди мала проявляти себе в сьогоденні. А на живих етапах історії минуле завжди читалося з перспективи сьогодення [1].

Формування традицій – це живий процес. На великі запитання зазвичай є різні відповіді. Це не розвиток Нового часу, а дуже давній досвід, який був для Арістотеля само собою зрозумілим. Європейська історія знала часи, коли королі,

Наукове видання

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО,
КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

МАТЕРІАЛИ XII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ»

25 жовтня 2024 р.

Відповідальність за редагування та достовірність інформації несуть автори робіт.

Відповідальний за випуск Толстов І. В.

Підписано до друку 25.10.2024 р.
Умовн. друк. арк. 13,5. Тираж . Замовлення № .

Художнє оформлення Л.І. Мачулін

Свідоцтво про держреєстрацію: сер. ХК №125 від 24.11.2004

Видавець та виготовлювач Український державний університет
залізничного транспорту,

61050, Харків-50, майдан Фейсбаха, 7.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6100 від 21.03.2018 р.